

[Stensballe.]

end man kendte til tidligere. Derfor advarer jeg meget imod at bruge et saadant Tal til Afskrækkelse. Et saadant Tal skal, for at kunne bruges, specificeres i langt højere Grad, end det er gjort i den officielle Statistik. For øvrigt vil jeg minde om, at netop i Perioden 1930—34 gjaldt der en Huslejelov i København; det, der var frigivet, var 5 Værelsens Lejligheder og derover, medens alle andre Lejligheder faldt ind under Loven, for saa vidt de ikke var kommet ind under den Afviklingsbestemmelse, der sagde, at ved Ledighed kom de uden for Loven. Efter min Opfattelse kan man kort sagt ikke bygge noget paa det nævnte Tal. Det, der er sket i København i de sidste Aar, er, at Lejen gennemsnitligt kun er blevet forhøjet med godt og vel et Par Procent, skønt der er kommet mange moderne Lejligheder til. I Perioden fra 1931 til nu er der jo blevet bygget mere end nogen Sinde før. Det er ogsaa dette store Byggeri, som i nogen Grad har virket regulerende paa Huslejerne; rigeligt af Boliger, rigeligt af Forretningslokaler, rigeligt af Butikker, derved skabes den frie Konkurrence, som regulerer Huslejens Højde og beskytter Forretningslokaler paa en langt bedre Maade, end en Lov kan det.

Forholdet er imidlertid det, at den højtærede Indenrigsminister og Regeringen ikke har villet søge at befordre denne Udvikling, som er den bedste, ogsaa beskæftigelsesmæssigt set. Vilde den højtærede Minister befordre denne Udvikling, lod han sin Lovgivning fare, lod han være med at forstyrre det, der er i saa god Gænge. I Stedet for skaber den højtærede Minister Uro med sine Lovforslag — det gjorde han i Fjor og i Forfjor, og det gør han i Aar igen; en Uro, som virker hindrende paa Byggeriet. I det hele taget har den Regering, han er Medlem af, i en sjælden Grad forstaaet gennem sin Politik at lægge Boligbyggeriet Hindringer i Vejen og at afskrække Folk fra at gaa ind i Byggeriet. Hvad har denne Politik ført til? Den har ført til de stærkt svingende og nu næsten katastrofale Obligationskurser, der er til Skade for Byggeriet. Hvad skader ikke Valutarestriktionerne Byggeriet, og hvad skader ikke Kreditindskrænkningen og Diskontoforhøjelsen Byggeriet? Regeringen har lovet Rentesenkning. Hvad er det blevet til i Stedet for? En Rentestigning af en saadan Art, at den skader Byggeriet. Selv om Loven nu ikke efter den Ændring, der er foretaget i det andet høje Ting, faar Gyldighed for nyopførte Bygninger i de

første 10 Aar, tror jeg for mit Vedkommende, at Regeringens hele Politik paa det Omraade, jeg har omtalt, alligevel vil bevirke en Standsning i Byggeriet og dermed en ikke ringe Husleje-forhøjelse i de kun ti Aar gamle Ejendomme; thi standser Byggeriet, er det givet, at der vil komme Forhøjelse. Chancen er der, og hvem kan saa forhindre det? Jeg tror, det vil gaa den Vej for de nye Ejendommens Vedkommende. Men tillige er Indenrigsministeren i Færd med at gennemføre det saakaldte Udligningsforslag, som gennem forhøjede Ejendomsskatter maa medføre en procentvis ikke ringe Udgiftsforhøjelse for Grundejerne, en Forhøjelse, som de ved Tid og Lejlighed har Ret til at overføre paa Lejerne, hvilket sikkert ogsaa vil ske.

Jeg tror, at den højtærede Regering burde være lidt betænkelig ved hele denne Situation. Den nuværende Regering vil let komme til at staa som den Regering, der har ført den mest husleje-fordyrende Politik i det lange Løb, samtidig med at den har søgt at komme til at staa som en lejervendig Regering. Jeg tror, at Tiden vil stille denne Regering, ikke mindst dens Indenrigsminister, i et saadant Lys, at man med Rette kan sige om den: Det gode, som den sagde den vilde gøre, og hvorpaa den erhvervede Stemmer og Vælgere, gjorde den ikke, men det onde, som den ikke vilde gøre, det gjorde den; men da havde den faaet Stemmerne og Mandaterne.

For mig staaer det fremdeles saaledes, at de to Lovforslag i Aar saavel som i Fjor maa betegnes som rent partiagitatoriske Forslag. Vi kan ikke medvirke til Gennemførelse af dem, i alt Fald ikke, hvis de ikke ændres i en ganske betydelig Grad. Det forekommer mig ikke, at der ligger nogen som helst Saglighed til Grund for Lovforslagene. De Forhøjelser, der er foretaget, er, naar man tager Hensyn til Fordyrelsen af Byggeomkostninger, Reparationsomkostninger, Lønstigning og alt, procentvis ikke store. At der er sket enkelte Overgreb er rigtigt; det vil der altid ske. Men derfor eksisterer der ogsaa i den Lov, som blev gennemført i 1931, og som fremdeles gælder, Bestemmelser mod Overgreb fra Grundejernes Side, de saakaldte 3 Aagerparagraffer. De gælder endnu, og mit Parti har ikke noget imod, om det endelig skulde være, at underkaste dem en Revision, hvis man kunde opnaa et tilfredsstillende Resultat. Men naar det ærede 10de Medlem for 1ste Kreds (Ch. Petersen) siger, at der er Lejligheder, som har faaet 50 pCts. Forhøjelse, maa jeg spørge: Hvorfor er Lejerne saa ikke tyet til